

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2011

1511/2011

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 8 §:n 1 momentti, 18 §, 23 §:n 2 momentti, 24 §:n 2 ja 6 momentti, 25 §:n 4 momentti, 26 §:n 4 momentti, 27 §:n 1 ja 2 momentti, 29, 30, 33 ja 34 §, 35 §:n 1 momentti, 37 §:n 2 momentti, 40 §, 42 §:n 1 momentti, 45 §:n 4 momentti, 49 §:n 1 ja 2 momentti, 50, 55 ja 57 §, 58 §:n 2 momentti, 59 §:n 1 momentti, 61 §:n 3 momentti, 62 §:n 1 ja 3 momentti ja 70 §, sellaisena kuin niistä on 49 §:n 1 momentti laissa 926/2010, sekä

lisätään lakiin väliaikaisesti uusi 35 a § seuraavasti:

8 §

Kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin

Kunnan omarahoitusosuus lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin on 58,11 prosenttia euromäärästä, joka lasketaan siten, että 2 ja 3 momentissa säädetyllä tavalla laskettu euromäärä jaetaan maan asukasmäärällä ja näin saatu euromäärä kerrotaan kunnan asukasmäärällä.

sena euromäärä, joka saadaan, kun oppilasmäärällä kerrotaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 54 §:n mukainen perusopetuksen perushinta tai mainittu perushinta korotettuna tai alennettuna siten kuin valtioneuvoston ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella säädetään.

23 §

Keskimääräiset yksikköhinnat

18 §

Rahoitus ulkomailla järjestettävään perusopetuslain mukaiseen opetukseen

Ulkomailla järjestettävää opetusta varten opetuksen järjestäjälle myönnetään rahoituk-

Yksikköhinnat määrää opetus- ja kulttuuriministeriö. Tämän lain 24—26 §:ssä tarkoitettu yksikköhinnat määrätään siten, että yksikköhintojen mukaisesti lasketut rahoituksen perusteena käytettävät euromäärät yhteenlaskettuina vastaavat keskimääräisten yksikköhintojen perusteella laskettavia euromääriä.

24 §

Lukion yksikköhinnat

Kunnille ja kuntayhtymille määrättäviä yksikköhintoja porrastetaan vähäisen opiskelijamäärän mukaisen tunnusluvun perusteella siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinta on sama kuin sen kunnan yksikköhinta, jossa koulutus pääasiassa järjestetään. Jos kunta ei järjestä lukiokoulutusta, yksityisen lukiokoulutuksen järjestäjän yksikköhinta lasketaan samalla tavalla kuin kunnan yksikköhinta. Ulkomailla järjestettävän koulutuksen yksikköhinta määrätään porrastamalla 23 §:n nojalla säädettyä lukiokoulutuksen keskimääräistä yksikköhintaa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään ja opetus- ja kulttuuriministeriö asetuksen nojalla määrää. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi koulutuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

Jos opiskelija on aloittanut opintonsa 18 vuotta täytettyään, yksikköhinta on 58 prosenttia asianomaiselle koulutuksen järjestäjälle opiskelijaa kohden määrätystä yksikkö hinnasta lukuun ottamatta sisäoppilaitoksessa lukiokoulutusta saavia opiskelijoita. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi koulutuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa tässä momentissa tarkoitettua yksikköhintaa.

25 §

Ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhinnat

Kun koulutuksen järjestäjä järjestää koulutusta kahdella tai useammalla 2 momentissa tarkoitettulla koulutusaloilla tai 3 momentissa tarkoitettussa koulutuksessa, koulutuksen järjestäjän yksikkö hinnaksi määrätään eri koulutusaloilla ja edellä tarkoitettussa koulutuksessa opiskelevien opiskelijoiden määrien ja 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen yksikköhintojen

perusteella laskettu opiskelijamäärällä painotettu keskiarvo. Yksikköhintaa korotetaan opiskelijoille annettavan majoitusedun perusteella. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi koulutuksen järjestäjälle määrätyn erityisen koulutustehtävän perusteella tai muusta erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin yksikköhinnan laskemisesta tässä momentissa säädettyllä tavalla.

26 §

Ammattikorkeakoulujen yksikköhinnat

Ammattikorkeakoulun yksikköhinta muodostuu laskennallisen opiskelijamäärän ja ammattikorkeakoulussa suoritettujen tutkintojen määrän mukaan määrättävistä osuuksista siten, että opiskelijamäärän osuus on 70 prosenttia ja tutkintojen määrän osuus 30 prosenttia. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi erityisestä syystä korottaa ammattikorkeakoulun yksikköhintaa. Yksikköhinnan laskemisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

27 §

Ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat

Tämän lain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua oppilaitosmuotoisen ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat opiskelijatyövuotta kohden lasketaan 23 §:n 1 momentin nojalla säädetyn ammatillisen peruskoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan perusteella erikseen omaehtoiseen lisäkoulutukseen ja henkilöstökoulutukseen. Yksikköhintoja porrastetaan eri hintaryhmiin kuuluvassa koulutuksessa ja erityisopetuksessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi erityisestä syystä korottaa yksikköhintaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää vuosittain valtion talousarvion rajoissa oppisopimuskoulutuksena järjestettävän ammatillisen lisäkoulutuksen yksikköhinnat erikseen ammatitutkintoon ja erikoisammattitutkintoon

valmistavaa koulutusta sekä erikseen muuta ammatillista lisäkoulutusta varten. Tässä momentissa tarkoitettuja yksikköhintoja korotetaan erityisopetuksessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

29 §

Perusopetuksen yksikköhinnat

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain edellä 11—14 ja 18 §:ssä tarkoitettujen yksikköhinnat oppilasta kohden.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa vuosittain 16 §:ssä tarkoitetun joustavan perusopetuksen hinnan valtion talousarvion rajoissa.

30 §

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yksikköhinta

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan yksikköhinnan ohjaustuntia kohden vuosittain valtion talousarvion rajoissa.

4 luku

Kulttuuritoiminnan yksikköhinnat

33 §

Liikuntatoiminnan yksikköhinta

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa liikuntatoiminnan yksikköhinnan kunnan asukasta kohden vuosittain valtion talousarvion rajoissa.

34 §

Nuorisotyön yksikköhinta

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa nuorisotyön yksikköhinnan kunnan alle 29-vuotiaasta asukasta kohden vuosittain valtion talousarvion rajoissa.

35 §

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhinnat

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhinnat lasketaan erikseen kunkin taide- ja kulttuurilaitosmuodon osalta joka neljäs vuosi jakamalla yksikköhintojen määräämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna niiden toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset asianomaisten kulttuurilaitosten saman kalenterivuoden todellisten henkilövuosien yhteismäärällä. Opetus- ja kulttuuriministeriö määrää yksikköhinnan varainhoitovuodelle arvioidun kustannustason mukaiseksi ja ottaen huomioon valtion toimenpiteistä aiheutuvat toiminnan laajuuden ja laadun muutokset soveltuvin osin siten kuin 23 §:n 1 momentissa säädetään. Muina vuosina yksikköhinnaksi määrätään edelliselle vuodelle määrätty yksikköhinta tarkistettuna kustannustason sekä toiminnan laajuuden ja laadun muutoksilla.

35 a §

Museoiden, teattereiden ja orkestereiden yksikköhintojen laskeminen vuosina 2012—2015

Vuodelle 2012 vahvistettavia yksikköhintoja alennetaan 35 §:n mukaisesti lasketuista yksikköhinnoista seuraavasti:

- 1) museoiden yksikköhinta 9 460 eurolla;
- 2) teattereiden yksikköhinta 3 675 eurolla;
- 3) orkestereiden yksikköhinta 3 643 eurolla.

Vuosille 2013—2015 yksikköhinta määrätään siten, että edellisen vuoden yksikköhinta, jota ei ole alennettu tämän pykälän 1 momentin perusteella, tarkistetaan 35 §:n 1 momentissa tarkoitetuilla kustannustason sekä toiminnan laajuuden ja laadun muutoksilla ja saadusta luvusta vähennetään tämän pykälän 1 momentin mukainen euromäärä.

37 §

Hankesuunnitelma

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi antaa hankesuunnitelmaa ja muita hakemusasiakir-

joja koskevia määräyksiä hankkeen toiminnallisuuden, teknisen laadun, turvallisuuden ja energiatehokkuuden arvioimiseksi.

40 §

Valtionavustuksen hakeminen

Perustamishankkeen valtionavustusta koskevat, valtionapuviranomaiselle osoitetut hakemukset tulee toimittaa asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sen vuoden loppuun mennessä, joka edeltää sitä vuotta, jonka talousarvion perusteella valtionavustusta haetaan, ellei opetus- ja kulttuuriministeriö toisin määrää. Hakemukseen tulee liittää arvio hankkeen toteuttamisajankohdasta.

42 §

Perustamishankkeiden rahoitussuunnitelma

Opetus- ja kulttuuriministeriö laatii vuosittain seuraavaa neljää vuotta varten opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeiden valtakunnallisen rahoitussuunnitelman. Rahoitussuunnitelma sisältää suunnittelukautena toteutettaviksi tarkoitetut perustamishankkeet kalenterivuositain toteuttamisjärjestyksessä sekä arvion hankkeiden valtionavustuksista.

45 §

Saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen myönnettävä valtionavustus sekä eräät muut valtionavustukset

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen valtionavustusten määräytymisperusteista säädetään tarkemmin opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

49 §

Rahoituksen laskemisessa käytettävien suoritteiden määrän vahvistaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteena käytettävien opiskelijatyövuosien,

oppisopimuksena järjestettävän lisäkoulutuksen oppisopimusten, opiskelijatyöpäivien, opetustuntien, ohjaustuntien ja henkilötyövuosien määrän vuosittain valtion talousarvion rajoissa. Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa lisäkoulutuksen opiskelijatyövuosien ja oppisopimusten määrät siten, että pohjana ovat ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 5 §:n 2 momentin mukaisessa järjestämisluvassa määrätyt opiskelijatyövuosien ja oppisopimusten määrät.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi vahvistessaan 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksen perusteena käytettävää opiskelijatyövuosien määrää antaa koulutuksen järjestäjälle koulutuksen tarjontaa koskevia ohjeita. Ministeriön tulee vahvistaessaan opiskelijatyövuodet koulutuksen järjestäjille turvata ammatillisen lisäkoulutuksen rahoituksen jakautuminen alueellisesti tasapuolisesti koulutustarpeen mukaan. Ennen kuin ministeriö päättää, voidaanko koulutuksen järjestäjälle myöntää opiskelijatyövuosiin perustuvaa rahoitusta, tulee asiasta hankkia asianomaisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto.

50 §

Rahoituksen myöntäminen ja tarkistaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää 6, 10 ja 19—22 §:ssä tarkoitettun valtionosuiden sekä 7 ja 11—18 §:ssä tarkoitettun rahoituksen käyttökustannuksiin hakemuksetta kunnalle tai muulle 1 ja 2 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjälle.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa, ammattikorkeakouluille myönnettävää rahoitusta lukuun ottamatta, 1 momentin mukaan myönnetyn rahoituksen varainhoitovuoden keskimääräisten oppilas- ja opiskelijamäärien mukaiseksi varainhoitovuoden loppuun mennessä. Ammatillisessa peruskoulutuksessa rahoitus tarkistetaan kuitenkin enintään ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa määrätyn kokonaisopiskelijamäärän mukaiseksi. Tässä laissa tarkoitettun perusopetuksen rahoitus tarkistetaan, lukuun ottamatta 13 §:n 3 momentissa tarkoitettujen perusopetuksen

kurssien ja 16 §:ssä tarkoitetun joustavan perusopetuksen oppilasmäärää, varainhoitovuotta edeltävän vuoden syyskuun 20 päivän ja varainhoitovuoden syyskuun 20 päivän keskimääräisen oppilasmäärän mukaiseksi.

55 §

Erityisopetuksen tukitehtävistä perittävät maksut

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää perusopetuslain 39 §:ssä tarkoitetuista erityisopetuksen tukitehtävistä perittävistä maksuista sen mukaan kuin valtion maksuperustelaissa (150/1992) julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista säädetään.

57 §

Valtionapuviranomainen

Valtionapuviranomainen tässä laissa tarkoitettuja käyttökustannuksia koskeissa asioissa on opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtionapuviranomainen perustamishankkeita koskeissa asioissa on opetus- ja kulttuuriministeriö tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Kun opetus järjestetään ulkomailta, toimivaltainen viranomainen on Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus perustamishankkeita koskeissa asioissa.

Valtionapuviranomainen muita valtionavustuksia koskeissa asioissa on opetus- ja kulttuuriministeriö, opetushallitus tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sen mukaan kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään.

58 §

Tietojen toimittaminen ja tarkastus

Valtionapuviranomainen päättää 1 momentissa tarkoitettujen tietojen oikeellisuuden toteuttamiseksi suoritettavista rahoituksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvista tarkastuksista. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi antaa tarkastuksen opetushallituksen tehtäväksi. Valtionapuviranomainen voi antaa tar-

kastuksen myös ulkopuolisen tilintarkastajan tehtäväksi. Tilintarkastajan tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tai tilintarkastuslaissa (459/2007) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajalla tulee olla riittävä perehtyneisyys opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmään. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta päävastuullinen tilintarkastaja.

59 §

Neuvottelumenettely

Ennen kuin opetus- ja kulttuuriministeriö tekee ehdotuksen seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon käyttökustannusten valtionosuutta varten otettavasta määrärahasta, sen on neuvoteltava yksikköhinnoista Suomen Kuntaliitto ry:n kanssa.

61 §

Saamatta jääneen etuuden suorittaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi päättää, että saamatta jäänyt etuus maksetaan myöhemmin seuraavan valtionosuuden yhteydessä.

62 §

Perusteettoman edun palauttaminen

Jos 1 tai 2 §:ssä tarkoitettu opetuksen tai muun toiminnan järjestäjä on saanut perusteettomasti tämän lain nojalla myönnettyä valtionosuutta tai rahoitusta, opetus- ja kulttuuriministeriön on määrättävä liikaa saatu määrä palautettavaksi. Palautettavasta määrästä peritään korkolain 3 §:n 2 momentin mukainen vuotuinen korko sen kuukauden alusta, jona valtionosuus on maksettu.

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi päättää, että palautettava etuus vähennetään myöhemmin seuraavan vuoden valtionosuuden yhteydessä.

70 §

Valtionapuviranomainen perustamishankkeita koskevissa asioissa

Sen estämättä, mitä 57 §:n 2 momentissa säädetään, opetus- ja kulttuuriministeriö hoitaa valtionapuviranomaisen tehtävät perustamishankkeissa, joihin se on myöntänyt valtionosuuden tai -avustuksen ennen lain voimaantuloa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hoitaa valtionapuviranomaisen tehtävät 1 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa mainittujen lakien sekä perusopetuslain, taiteen perusopetuksesta annetun lain ja kirjastolain mukaiseen perustamishankkeeseen suoritettua

valtionosuuden tai -avustuksen palauttamista koskevassa asiassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Lain 35 a § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2015.

Jos opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 53 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimenpide on tehty tai 53 §:n 2 momentissa tarkoitettu vahinko on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, valtionapuviranomaiseen sovelletaan tämän lain 70 §:n 2 momentin asemesta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Henna Virkkunen*